

Mühendis ve mimarlık kanununun ikinci maddesinin birinci fıkrasının tefsirine dair $\frac{3}{253}$ numaralı Başvekâlet teskeresi ve Nafia Encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelat Müdürlüğü

Şube 1

Sayı $\frac{6}{909}$

5/3/929

B. M. M. yüksek Reisliğine

Büyük Erkânı Harbiye kısmı fennisinin Yüksek Mühendis Mektebine muadil olup olmadığının tayin ve tefsiri hakkında Nafia Vekâletinin 1/3/929 tarih ve $\frac{544}{880}$ numaralı teskeresile merbutu mütaleaname suretleri leffen takdim kılınmıştır .

Muktazasının ifa ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulması rica olunur efendim .

Bş. V.

İsmet

Nafia Vekâletinin şubat 1929 tarih ve $\frac{544}{830}$ numaralı teskeresi suretidir .

Erkânı harbiye kısmı fennisinden mezûn Mütেকait Mirliva Ahmet Fevzi Paşa, yedindeki diplomanın ruhsatname olarak kabulü ile mühendis ve mimarlık kanununun 2 inci maddesinin 1 inci fıkrasına temasen kendisinin mühendis olduğunun tevsikini talep eylemesi üzerine Vekâletle Yüksek Mühendis Mektebi müdürlüğü ve B. E. Rs. liği arasında cereyan eden muhaberata nazaran Erkânı harbiye kısmı fennisinin Yüksek Mühendis mektebine muadil olup olmadığı muhtacı hal bir vaziyete girmiştir. Bubapta Yüksek Mühendis Mektebile B. E. Rs. liğinin mutaleaları hülasesi merbuttur.

Tefsire mühtaç görüldüğü takdirde B. M. M. ne sevkine müsaade buyrulmasını istirham eylerim efendim.

Nafia Vekili

Recep

Hülasa

Erkânı harbiye mektebi kısmı fennisinden mezun mütেকait Mirliva Ahmet Fevzi Paşa; yedindeki diplomanın ruhsatname olarak kabulüyle Mühendis ve Mimarlık Kanununun 2 inci maddesinin 1 inci fıkrası veçhile mühendis olduğunun tevsikini talep eylemektedir. Mezkûr mektep kısmı fennisinin mimarlık ve mühendislik ruhsatnamesinin usulü itasına dair olan talimatnamenin 2 inci maddesinin hükmü veçhile yüksek mühendislik ve mimarlık tahsilini gösteren mektepler derecesinde bulunup bulunmadığının tayini zımnında o zamanki Erkânı harbiye kısmı fennisinin programının yüksek mühendis mektebi programına tetabuku olup olmadığının bilinmesi icap etmekle keyfiyet yüksek mühendis mektebi müdürlüğüne

yazılmıştır. Gelen cevapta Fevzi Paşanın Şehadetnamesinde mukavemeti ecsam, idrolik kuvayı miyaliye, tevzi ve tefcir, ırva ve teybis ve ıslahı enhar, malzeme, usulü umumiye, köprüler, limanlar, buhar makineleri, motorları ve Elektrik dersleri mevcut olmadığı cihetle programlarda mutabakat bulunmadığına Encümeni tedrisce karar verildiği bildirilmiş ve bunun üzerine keyfiyet B. E. Rs. ne yazılmıştı. B. E. Rs. Harp akademisi kumandanlığının teskeresinde mühendis mektebine mebdet itibariyle muasır sayılan Erkâm Harbiye mektebinin tesisi memleketimizde henüz pek az mühendis yetiştiği bir zamana tesadüf ettiği için Ordu'daki Mühendisliğe ait işlerin de Erkâm harbiye zabitanına gördürülmesi esas kabul edilmiş ve buna nazaran Erkâm harbiye sınıflarına Avrupanın yüksek fen mekteplerinin programlarından iktibasen bir çok fennî dersler ilave edilmiştir. Bu programlarla tahsil görerek yetişen erkâm harp zabitanının Orduda sevki idareden ziyade mühendisliğe yaradıkları bir müddet sonra anlaşılarak 1300 tarihinde askerî mekteplerin ıslahı için Almanyadan celbedilen Golç Paşa erkâm harbiye programlarından fennî derslerin çıkarılması için çalışmış ise de muvaffak olmamıştır. Yalnız bu tarihten sonra erkâm harbiye sınıfları muallimleri fennî ve askerî olmak üzere 2 kısma tefrik edilmiş ve bunlardan fennî kısma dahil olanlar askerî derslerden başka fennî dersleri de tahsile mecbur tutulmuştur.

Bu suretle 1311 tarihine kadar Erkâm Harbiye zabitanı fennî ve askerî olmak üzere iki kısım halinde neşet etmişlerdir. Sahibi istida Ahmet Pş. da Erkâm Harbiye sınıflarının fennî kısımlarında tahsil görerek çıkan Erkâm Harp Zabitanıdır. Yüksek Mühendis Mektebile Erkâm Harbiye kısmı fennisi Programları beyindeki tetabuka gelince : Malzeme ve köprücülük dersleri esasen Erkâm Harbiye Mektebinde okutturulmakta olduğu ve bahusus malzeme Mimarîi âliye ile beraber gösterilmekte bulunduğu gibi köprücülük dersi de Şimendifer ve turuku mütenevvia dersleri meyânında mufassalan okutturulmakta idi . Mukavemeti ecsam, idrolik kuvayı meyahiye tefcir ve tevzi, ırva ve teybis, ıslahı enhar, usulü umumiye, limanlar gibi dersler de kezalik ötedenberi münasebattar oldukları diğer fennî dersler meyânında ayrı bahisler halinde lüzumu kadar tedris olunmakta idi .

Yalnız buhar makineleri, motor ve elektrik dersleri Erkâm Harbiye kısmı fennisinde mevcut deyildi. Fekat bu derslerin de Mühendis Mektebi programlarına bilahare ithal edilmiş olması mühtemeldir. Şu halde Mühendis mektebile Erkâm Harbiye kısmı fennî programları arasında bazı farklar var isede her iki mektebin fününu aliye tedrisatında da derece ve mahiyet itibarile sureti umumiyede bir tetabuk mevcut olduğu kabul olunabilir. Esasen Mühendislik de elyevim ihtisas şubelerine ayrıldığına göre bilumum mühendislerden buhar makineleri ve motor ve elektrik hakkında ihtisas talep olunmayacağı tabiidir. Bu itibarla bu şubeler haricindeki ihtisaslar için Erkâm Harbiye kısmı fennisindeki fününu âliye tedrisatının kâfi bir esas olabileceği gösterilmiştir. B. E. Rs nin teskeresinde de Mühendisliğin muhtelif ihtisas şubelerine ayrıldığına göre bilumum mühendislerden buhar makineleri, motor ve elektrik hakkında ihtisas talep olunmayacağına ve Erkâm Harbiye mektebi kısmı fennisindeki fününu âliye tedrisatının kâfi bir esas olacağı hakkında Ekademi Kumandanının balâda mezkûr mutaleasına iştirak edildiği bildirilmiştir .

Nafia Encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

Erkâm Harbiye Mektebi kısmı fennisinin Yüksek Mühendis Mektebine muadil olup olmadığıнын tayin ve tefsirine dair riyaseti celileden $\frac{8}{288}$ sayılı ve 18-3-929 tarihinde muhavvel Baş vekâleti celilenin $\frac{6}{909}$ sayılı müzekkeresi melfuflarila birlikte encümenimizce tetkik edildi.

İcabı bilmüzakere mukaddema mevcut ve bilahare ilga edilmiş olan Erkâm Harbiye Mektebi kısmı fennisinin Yüksek mühendis ve mimarlık hakkındaki 598 sayılı kanunun (A) fıkrasında

muharrer yüksek mühendis ve mimarlık tahsilini gösteren mekteplere tamamen muadil olmadığını ve binaenaleyh keyfiyet bu noktadan mühtacı tefsir bulunmadığına karar verilmiştir. Heyeti umumiyyeye arz edilmek üzere riyaseti celileye takdim kılındı.

Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Kâ.	M. M.	Nafia encümeni Reisi
Kütahya			Manisa	Samsun	Zonguldak	Manisa	Samsun
<i>İ. Hakkı</i>	<i>İbrahim</i>		<i>M. Akif</i>	<i>D. Asım</i>	<i>Ragıp</i>	<i>Osman</i>	<i>Etem</i>

